

Безпосередня участь В. Ремесла у цих наукових дослідженнях відіграла вирішальну роль у виборі його особистого методу селекції.

Самостійну селекційну роботу вченому вдалося продовжити на посаді замісника директора Північно-Донецької державної селекційної станції, на яку його направили восени 1938 року. Велика Вітчизняна війна не дала здійснитися планам. З початком війни Василя Миколовича, призначають директором Північно-Донецької станції, але вже в березні 1942 року його викликають в ряди Червоної армії.

Після війни в шинелі демобілізований В. Ремесло повертається на попереднє місце. Але давнє бажання поїхати в рідні місця, в Україну, приводить його в березні 1948 року в Миронівську селекційно-дослідну станцію ім. Старченко. Заснована в 1914 році вона була одним із перших селекційних закладів в Україні світового масштабу і відрізнялася великою результативністю у всіх напрямках своєї діяльності. Саме тут в 1923 році селекціонери Л. Ковалевський, В. Желткевич і І. Єремеев вивели сорт озимої пшениці «Українка», визнаний світовим стандартом якості хліба.

Селекційну роботу Василь Миколайович ввів по-новаторськи, творчо. Він часто повторював, що успіхи в селекційній праці, насінництві, агротехніці та інших галузях сільськогосподарській науці залежать не тільки від новизни й оригінальності методів, але й від щоденної кропіткої праці.

Створенні В. Ремеслом сорти до сьогодні є донорами для нових сортів зернових культур як вітчизняної, так і світової селекції.

В народі кажуть:” Якщо людина з хлібом – це значить , він здоровий, ситий і багатий”. Усі пам’ятають диктаторів, великих вождів, чи революціонерів. Давайте пам’ятати і людей, що вирощують хліб. І не тільки для свого покоління але й для нащадків.

Підготована за матеріалами статті: Сеятель // Зеркало недели. №18(647) – 2007. – С.12.

НАСІННЄВИЙ КОНТРОЛЬ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ

О.В. Осаулко, студент 1-го курсу спеціальності «Агрономія
Науковий керівник – доцент, к.с-г.н. Л.А. Вільчинська
Кафедра селекції, насінництва і генетики с.-г. культур

Після набуття державності в 1990 році наша держава першою із країн СНД розробила і прийняла держаний стандарт України «Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості. Технічні умови» (ДСТУ 2240-93), який містить вимоги до якості насіння основних сільськогосподарських культур (1993). У 2002 році введено в дію новий державний стандарт України ДСТУ 4138-2002 «Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості» в якому враховано вітчизняний досвід, нові пошуки науковців і вимоги міжнародних стандартів.

З 1998 року на базі Української державної насінневої інспекції створено

Орган із сертифікації насіння сільськогосподарських культур, який є повноважним представником Кабінету Міністрів України в Міжнародній асоціації контролю за якістю насіння (ISTA).

Українська державна насіннева інспекція Міністерства аграрної політики України відповідно до Закону України «Про насіння і садивний матеріал» є органом державного контролю в насінництві. Контроль за якістю насіння в Україні здійснюють 24 обласних, 1 республіканська (АР Крим), понад 400 районних, 9 міських і понад 10 міжрайонних державних насінневих інспекцій, в яких працює понад 4000 спеціалістів із вищою та середньою освітою, серед них понад 1200 держслужбовці.

Укрдержнасінінспекція та державні насінневі інспекції на місцях здійснюють державний контроль за діяльністю суб'єктів усіх форм власності та господарювання у сфері насінництва, які займаються виробництвом, заготівлею, обробкою, зберіганням, реалізацією і використанням насіння та садивного матеріалу сільськогосподарських рослин, щодо додержання ними методичних і технологічних вимог із забезпечення сортової чистоти, біологічних і урожайних властивостей сорту та посівних якостей насіння і садивного матеріалу, за веденням документації сортових посівів, насінневого фонду, ділянок гібридизації насіння і садивного матеріалу, за правильним відбором проб для визначення посівних якостей насіння і садивного матеріалу для власних потреб виробника, за оформленням документів про сортові, гібридні та посівні якості насіння і садивного матеріалу, за введенням насіння та садивного матеріалу в обіг.

Продовжується нескінчений процес розпаду, об'єднання колективних господарств, селянсько-фермерських господарств, зменшення кількості селянських спілок, товариств, приватних підприємств. Для прикладу: кількість приватних підприємств, порівняно із минулим роком зменшилась з 2654 до 2489, насінницьких господарств з 2067 до 1862 у звітному році.

Спеціалістами державної насінневої інспекції АР Крим та обласних державних насінневих інспекцій проаналізовано понад 880 тис. проб, з них:

- виробничих – 650000;
- контрольних – 180000;
- перевірочних – 4000;
- порівняльних – 700;
- сертифікаційних – 10500;
- судових – 120;
- прогнозуючих – 850;
- арбітражних – 5;
- експериментальних – 95.

З метою посилення державного контролю за реалізацією насіння та виконання наказу Української державної насінневої інспекції №2 від 18.01.2002 р. та листа 3 93-14-23 від 18.01.06 р. триває робота з контролю за реалізацією насіння овочевих і баштанних культур.

У поточному році перевірено понад 5700 торгових точок, відібрано й проаналізовано 7379 зразків (із них некондиційними виявились 10%), у 6936

випадках призупинено продаж насіння, виписано 1560 обов'язкових до виконання вказівок (про усунення порушень), накладено штрафи в кількості 400. державні інспектори з насінництва виконують контрольні перевірки суб'єктів усіх форм власності, що здійснюють реалізацію насіння овочевих культур.

За даним ґрунтового контролю, проведеного фітотронним методом, велика кількість насіння материнських форм гібридів соняшнику за стерильністю не відповідає нормам ДСТУ 2240-93. З 2000 року простежується чітка тенденція до зниження якості насіння. Це свідчить про проблеми в селекційному процесі. У 2003 році не відповідало вимогам стерильності 36% насіння, у 2004 році - 9%, у 2005 р. – 11%.

Якість насінневого матеріалу багатьох господарств, що виробляється в певних умовах, ще низька. Ураженість рослин у польових умовах залежить значною мірою від рівня насінницької роботи в господарстві. Проте в останні роки за результатами ґрунтового контролю, після проведення фітопрочисток, якість насінневого матеріалу поліпшилась. Цьому сприяло посилення контролю Державної насінневої інспекції, наявність нових відносно стійких до хвороб сортів, поліпшення насінницької роботи.

Система державного насінневого контролю представлена висококваліфікованими, сумлінними, відданими справі спеціалістами. Протягом усіх років існування цієї служби нею було здійснено великий обсяг робіт з організації насінництва і насінневої справи в країні.

Органи насінневого контролю України проводять значну роботу з підвищення якості насіння, чим сприяють підвищенню врожайності та збільшенню обсягів виробництва сільськогосподарської продукції.

Література

1. Маласай В.М., Вергунов В.А. Історія і сьогодення: насінневий контроль в Україні // Насінництво. – 2007. №3, 4. – С. 27-28.
2. Маласай В.М., Вергунов В.А. Історія і сьогодення: насінневий контроль в Україні // Насінництво. – 2007. №5. – С. 26-28.
3. Гаврилянчик Р.Ю. Можливість використання результатів вимірювання біопотенціалів рослин для екологічного моніторингу / Р.Ю.Гаврилянчик, С.С.Улітін, І.В. Савчук // Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми збалансованого природокористування». – Кам'янець-Подільський, 2007. – С. 29-30.

НАСІННЄВИЙ КОНТРОЛЬ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ

Д.М. Паламарчук, студент 1-го курсу спеціальності «Агронія
Науковий керівник – доцент, к.с-г.н. Л.А. Вільчинська
Кафедра селекції, насінництва і генетики с.-г. культур

Провідною галуззю економіки України завжди було й нині залишається сільське господарство, від рівня розвитку і продуктивності якого залежить не